

SOUČINNOST PROSTŘEDKŮ PROTILETECKÉ OBRANY STÁTNÍHO ÚZEMÍ

Podplukovník Rudolf Munzar

V budování amerického a britského těžkého bombardovacího letectva se jasně jeví válečné úmysly imperialistické části světa, vedené USA.

Těžké bombardovací letectvo je prostředkem především útočným a americká vojenská doktrína, kterou Američané zároveň s dodávkami zbraní rozšiřují v celém kapitalistickém světě, počítá s ním a s tanky jako s rozhodujícími prostředky bleskové války.

Současná severoamerická imperialistická vojenská doktrína slouží dobrodružné touze po světovládě a po zničení komunismu, to jest stejným cílům, jaké si vytyčovala na hlavu poražená doktrína fašistická. Ona také věří v úspěch náhlého, záludného přepadení protivníka, vycházejíc z mylných předpokladů, že není možno odolat posledním americkým bojovým prostředkům na hromadné vraždění lidí. Je to koncepce války strojů, které mají vyvážit nespolehlivost pracujících mas v kapitalistickém společenském řádu.

Imperialisté cítí, že každým dnem roste síla socialistického tábora míru, a proto urychlují své přípravy k válce, z které má vzniknout nový svět pod nadvládou amerických imperialistů.

Jejich dobrodružná, velikašská strategie však nepřihlíží ke skutečnému poměru sil, je jednostranná, schematická v plánování operací a podceňuje nepřítele. Tyto její nedostatky nejsou nahodilé, nýbrž vyplývají z celkové politiky imperialistů.

Stejně však nejsou nahodilá vítězství Sovětské armády v poslední válce, která ukázala naprostou převahu sovětské vojenské vědy založené na marxismu-leninismu nad německou vojenskou doktrínou a která zároveň odhalila hlubokou krizi v doktrínách všech buržoasních armád.

Všechny buržoasní státy, ať skončily válku na straně poražených anebo vítězů, vyšly z druhé světové války, vyjímajíc Spojené státy severoamerické, podstatně oslabeny.

Podle americké vojenské doktríny má letectvo především za úkol nečekaným mocným úderem zlomit ihned v prvních chvílích války veškerý odpor protivníka. K tomu má být zasazeno veškeré strategické letectvo a podle okolností má být použito i atomové pumy a bakteriologických prostředků.

Aby protiletecká obrana státního území mohla odrazit náhlé letecké útoky, musí být již v míru ve stavu bojové pohotovosti. Jejím hlavním úkolem bude bránit nejdůležitější prostory a objekty, které umožňují

- uvedení státu do stavu branné pohotovosti,
- nástup a přesuny vojsk,
- činnost zápolí.

Operační jednotkou amerického strategického letectva je těžká bombardovací divize mající 180 až 240 těžkých bombardérů s únosností až 39 000 kg pum. Je však možné, že k útoku na zvlášť důležité cíle bude současně použito dvou i tří bombardovacích divíží v jednom operačním prostoru. Bombardovací letouny útočící ve dne bývají chráněny dvojnásobným až trojnásobným počtem doprovodných stíhacích letounů.

K odražení tak silného útočníka bude nutno účelně využít všech prostředků PLOSÚ. Jsou to:

- a) hlásná služba,
- b) speciální protiletadlové palebné prostředky (PLD, KPL, raketomety), světlomety, ochranné balony a sítě,
- c) stíhací letectvo,
- d) opatření k ochraně důležitých prostorů a objektů před napadením ze vzduchu, k zmenšení účinnosti náletů a k rychlému odstranění jejich následků.

Jedním z hlavních předpokladů úspěchu PLOSÚ je, právě tak jako u ostatních vojsk, dokonalá součinnost všech jejích prostředků mezi sebou, s protiletadlovými prostředky armády v poli, se sousedy a s civilní obranou.

Slovem součinnost rozumíme společnou akci všech prostředků protiletecké obrany, zasazených k obraně určitého objektu nebo prostoru před útokem ze vzduchu, řízených tak, aby si v boji nepřekážely, nýbrž naopak, aby se podporovaly a doplňovaly, aby mohly plně využít všech svých technických a taktických předností a aby si vzájemně vytvářely příznivé podmínky k boji a k dosažení co nejlepších výsledků.

J. V. Stalin ve spise „K otázce o strategii a taktice ruských komunistů“ napsal dvě zásadní poučky o součinnosti. První:

„Umění vést válku v soudobých podmínkách záleží v tom, abychom, ovládající všechny formy války a všechny vymoženosti vědy v této oblasti, uměli jich rozumně využít a důvtipně je kombinovat anebo včas té nebo oné z forem podle situace použít.“

A druhá:

„Úkol vojenského umění záleží v tom, že si zabezpečíme všechny druhy vojsk a dovedně sladíme jejich činnost.“

Tyto dvě poučky všeobecné platnosti platí také bez výjimky pro vojska PLOSÚ. Předpokladem správné a úspěšné organizace součinnosti v PLOSÚ je centralisované velení nade všemi složkami a prostředky, vzájemná znalost způsobů boje a technických i taktických vlastností zbraní a vybudování spolehlivé spojovací sítě.

1. Úkoly hlásné služby

Aby se všechny prostředky PLOSÚ mohly včas připravit k boji a aby stíhací letectvo mohlo zaútočit na nepřítele ještě dříve, než přeletí státní hranice, je nutné, aby hlásná služba zjistila nepřátelské letectvo alespoň na vzdálenost 300 až 400 km od státních hranic a do jedné až dvou minut podala o něm zprávu všem zájemcům.

To umožňují radiotechnické stanice (RTS) vybavené zpravidla dvojicí hlásných radiolokátorů, doplněné sítí hlásek po celém území státu.

Zprávy od hlásek hlásné služby se sbíhají do nejbližších stanic hlásné služby (SHS), kde se vyhodnocují a dále odesílají na ústřednu hlásné služby (ÚHS). Radiotechnické stanice jsou spojeny přímo s ústřednou hlásné služby a kromě toho mohou být připojeny na nejbližší stanici hlásné služby.

Na ústředně hlásné služby, která je součástí velitelského stanoviště každého velitele obvodu PLOSÚ, se zprávy znovu vyhodnocují a odesílají na VS velitele PLOSÚ, velitele obvodu PLOSÚ a jeho velitele PLD, velitele stíhacího letectva, na VS velitelů bráněných prostorů, správě

civilní obrany, na VS armády v poli, sousedům, na posádkové velitelství a podle místních poměrů i některým důležitým orgánům politickým a správním.

Telefonické spojení hlásné služby je zdvojeno radiem. Radiové spojení mezi radiotechnickou stanicí a ústřednou hlásné služby se organizuje na směrech, mezi stanicemi hlásné služby a ústřednou hlásné služby v sítích.

Kromě toho jsou zprávy hlásné služby vysílány silným vysílačem všeobecné výstrahy.

Veškeré zprávy hlásné služby o náletové situaci jsou odesílány kodovaně. To znamená, že všichni příjemci musí mít mapy se sítí hlásné služby a znát zásady sestavování a odesílání zpráv. Kody se mění v nepravidelných obdobích. K utajení odesílání ostatních zpráv a hlášení slouží hovorové tabulky.

Doprava zpráv od hlásné služby velitelům bráněných prostorů, t. j. velitelům protiletectvých divisí, pluků nebo samostatných oddílů je zabezpečena přímým telefonním spojením s ÚHS a VS velitele bráněného prostoru, po kterém jdou zprávy o vzdušné situaci.

Tyto zprávy jsou z ÚHS odesílány pro všechna uvedená velitelská stanoviště i pro ostatní zájemce současně pomocí zesilovacího t. zv. povelového zařízení. Kromě toho velitelé útvarů PLOSÚ mají radiové přijímače pro odposlouchávání zpráv hlásné služby, vysílané vysílačem všeobecné výstrahy. Zprávy o nepřátelském i vlastním letectvu, které jednotky protiletadlového dělostřelectva získávají vlastním pozorováním, jsou povinny ihned hlásit, aby je mohla využít hlásná služba.

Součinnost hlásné služby a stíhacího letectva

Velitel stíhacího letectva určeného k obraně státního území dostává náletové zprávy z ÚHS rovněž telefonicky. Vyhodnocuje si je a podle nich se v dohodě s velitelem PLOSÚ rozhoduje pro zasazení stíhacího letectva.

Velitelská stanoviště velitelů stíhacích jednotek jsou zapojena na nejbližší radiotechnickou stanicí nebo stanicí hlásné služby, kromě toho dostávají zprávy o situaci z VS velitele stíhacího letectva a mají radiový přijímač k odposlouchávání náletových zpráv.

Součinnost hlásné služby se stíhacím letectvem však neznamená jen jednostranné odesílání zpráv o vzdušné situaci.

Radiolokátorů hlásné služby může být použito také k navádění stíhacího letectva, jsou-li zařízení k měření výšky cíle. Za tím účelem vysílá stíhací letectvo své návodčí, vybavené radiovými stanicemi pro spojení se stíhači ve vzduchu, na radiotechnické stanice.

Naopak naváděcí radiolokátory stíhacího letectva, které jsou také zapojeny na ústředny hlásné služby, aby mohly podávat zprávy o vlastním letectvu, ale jejichž hlavním úkolem je navádět stíhače na cíl, mohou v době, kdy nemají vlastní úkoly, střežit vzdušný prostor jako radiolokátory hlásné.

Hlásná služba dodává letectvu i zprávy o počasí v prostoru hlásek a stanic hlásné služby.

K usnadnění činnosti ústředny hlásné služby spolupracuje s ní letectvá služba řízení letů, která jí podává zprávy o všech letištních i mimoletištních letech a o přeletech vlastního letectva i o letech civilního letectva. Dopravní letouny civilních aerolinií musí přesně dodržovat leto-

vý řád, co se týká času i výšky letu, a nesmějí vybočovat ze stanovených koridorů.

Zprávy o plánovaných i neplánovaných letech, které udávají dobu startu, počet a typ letounů, kurs, výšku a rychlost letu a přibližnou dobu ukončení letu, usnadňují ústředně hlásné služby vyhodnocování zpráv a vylučují možnost záměny vlastních letounů za nepřátelské a naopak.

Aby stíhací letectvo a hlásná služba mohly plně využít všech možností v rámci součinnosti, informují se vzájemně podrobně o rozmístění a takticko-technických vlastnostech svých prostředků, o letištních prostorech, vletových koridorech, o všech změnách a získaných zkušenostech

Součinnost hlásné služby a orgánů civilní obrany

Hlásná služba také pracuje pro orgány civilní obrany. Velitelské stanoviště správy civilní obrany je spojeno s ústřednou hlásné služby telefonicky nebo přes styčného důstojníka civilní obrany obvodu PLOSÚ.

Na VS správy civilní obrany je možno zprávy o nepřátelském letectvu vyhodnocovat a otevřenou řečí, nekodovaně odesílat přímo podřízeným velitelským civilní obrany (CO). Správa civilní obrany a velitelsví civilní obrany v krajských městech jsou kromě toho opatřena radiovými přijímači pro odposlouchávání náletových zpráv. To však předpokládá, že i na krajských velitelských civilní obrany budou známy kody hlásné služby a způsob sestavování a odesílání náletových zpráv.

Zapojovat nižší orgány civilní obrany do sítě hlásné služby není účelné, poněvadž se tím doprava zpráv neurychlí ani nezajistí. Byl by ochuzen civilní hospodářský sektor o další telefonní spoje, štáby civilní obrany i nekategorisovaných měst by bylo nutno vybavit materiálem a personálem k přejímání a vyhodnocování zpráv, protože by je od hlásné služby PLOSÚ mohly dostávat jen kodovaně. Konečně by bylo nutno seznámit větší počet orgánů civilní obrany s kody hlásné služby. Vzniká tu nebezpečí prozrazení nepovolaným osobám, které by mohlo způsobit těžké škody.

Naopak doprava náletových zpráv po linkách civilní obrany je rychlejší, dovoluje správě civilní obraně zprávy pro jednotlivé kraje vyhodnocovat, odesílat otevřeně a podřízená velitelsví civilní obrany skutečně řídit. Při tom není nutno zřizovat zvláštní telefonní vedení. Linky, které má správa civilní obrany zajištěny pro velení, postačí i pro tento úkol.

Na druhé straně složky CO jsou povinny informovat štáby PLOSÚ o všech okolnostech, které mohou mít vliv na činnost jednotek PLOSÚ.

Pozorovatelé CO mohou nepřetržitě doplňovat hlášení hlásné služby tam, kde síť hlásek je řídká.

Součinnost mezi sousedními orgány hlásné služby

Součinnost se sousedy je nutno řešit vzhledem na velké rychlosti a dolet moderních letounů ve velmi širokém měřítku. Nestačí již jen výměna zpráv mezi sousedními obvody PLOSÚ. Je nutno především vytvořit síť radiotechnických stanic na vlastním území i u spojenců, vzájemně propojených, která umožní spolehlivé zachycení nepřítele na velké dálky a ze všech směrů, a znesnadní se pasivní i aktivní rušení radiolokátorů.

I když činnost některého z nich bude znemožněna, nahradí ho radio-

lokátor sousední. Zmenší se také počet hluchých prostorů a vhodně organisovaným střídáním činnosti radiolokátorů v době klidu předejde se předčasnému opotřebenosti přístrojů.

Vzájemné telefonické i radiové spojení ústřední hlásné služby vlastních i spojeneckých, okamžitá výměna zpráv a zkušeností mezi nimi je další zárukou, že nepřítel bude zjištěn včas a že proti němu bude možno soustředit veškeré síly.

Další úkoly orgánů hlásné služby

Hlášky musí také střežit prostor kolem sebe, včas hlásit vysazování záškodníků, výsadkových jednotek nebo pohyb skupin nepřítele, které pronikly přes frontu, a v nutném případě s nimi bojovat.

Musí být dále organisována součinnost hlásné služby PLOSÚ s hlásnou službou armády v poli. Projevuje se hlavně ve výměně náletových zpráv a informací o vlastním letectvu, které jsou odesílány telefonicky nebo radiotelefonicky mezi ústřednou hlásnou službou a ústřednou armádní hlásnou službou. Organisací součinnosti mezi hlásnou službou PLOSÚ a armády v poli musí být zabráněno nejen překvapení nepřítelem, ale i tomu, aby se v nejasné vzdušné situaci mezi sebou nestřetlo letectvo obou složek, aby letci nebyli ohroženi pozemní protiletadlovou obranou a naopak, aby se letectvo PLOSÚ i armády vzájemně podporovalo.

Správné vyhodnocování a dodávání zpráv o vzdušné situaci musí být zabezpečeno dokonalým výcvikem, dobře organisovaným spojením a tím, že příslušníci hlásné služby budou dobře ovládat způsoby boje všech prostředků PLOSÚ a budou si stále vědomi toho, že jen dokonalá činnost hlásné služby dává předpoklad pro úspěšný boj s nepřátelským letectvem i s dálkovými střelami.

2. Součinnost protiletadlového dělostřelectva se stíhacím letectvem

Součinnost mezi těmito dvěma nejdůležitějšími složkami protiletadlové obrany státního území musí být organisována tak, aby činnost stíhačů nepřekážela palbě protiletadlového dělostřelectva a naopak, aby se obě zbraně doplňovaly a aby včas potřeby byla umožněna bojová činnost protiletadlového dělostřelectva i stíhacího letectva v jednom prostoru a na jeden cíl. Organisací součinnosti musí být koordinována bojová činnost obou zbraní co do výšky, místa, času i cílů.

Součinnost se plánuje na základě úkolů, podle druhu a počtu prostředků PLOSÚ a podle jejich takticko-technických a bojových vlastností, podle situace, důležitosti a rozlohy bráněných prostorů, podle poměru sil vlastního a nepřátelského letectva, podle výcviku a morálního stavu leteckých osádek a obsluh protiletadlového dělostřelectva, podle rozmístění letišť a útvarů protiletadlového dělostřelectva, podle taktiky a bojových vlastností nepřátelského letectva, podle možnosti manévru prostředků, podle povětrnostních podmínek, podle možností získávání zpráv o nepříteli a podle organizace spojení.

K zabezpečení dokonalé součinnosti je nutno, aby již v míru byly určeny jednotky stíhacího letectva, které budou provádět obranu státního území. Odlišná práce štábů, taktika boje a konečně i okolnost, že v PLOSÚ budou především noční stíhači, naprosto vylučují, aby stíhací jednotka plnila současně úkol obrany státního území i ochrany pozemní

armády, i když při provádění úkolů bude veškeré stíhací letectvo těsně spolupracovat.

Veškerá nařízení pro součinnost musí být jednoduchá a jasná. Nutno uvážit, že při leteckých bojích při rychlostech 700 až 1100 km/hod., ve výškách i přes 10 000 m, často v noci, nebo za nepříznivé viditelnosti a za špatných povětrnostních podmínek nemůže stíhač dodržovat složitá pravidla.

Součinnost mezi stíhacím letectvem a protiletadlovým dělostřelectvem je umožněna především centralizovaným velením stíhacímu letectvu PLOSÚ na celém území státu a společným umístěním velitelského stanoviště velitele stíhacího letectva a velitele PLOSÚ. Upravuje se plánem součinnosti, v němž se řeší nejen součinnost stíhacího letectva s protiletadlovým dělostřelectvem, ale i s ostatními prostředky pozemní protiletdecké obrany.

V plánu součinnosti musí být rozdělen vzdušný prostor mezi stíhací letectvo a protiletadlové dělostřelectvo, řešeno spojení mezi stíhacím letectvem a spolupracujícími jednotkami, stanoveny jednotné signály součinnosti, vletové a výletové koridory, stanoveny zásady pro zahájení a přerušování palby protiletadlového dělostřelectva. Musí tam být řešeno rozpoznávání letounů, hlášení startů a návratu letounů na letiště, která jsou v dosahu protiletadlového dělostřelectva i mimo jeho dosah, letištní prostory atd. V plánu se řeší součinnost se světlomety, přehradnými balony a ostatními prostředky pozemní protiletdecké obrany.

Nejdůležitější přílohou plánu součinnosti je „Plánová tabulka součinnosti“, zpracovaná ve formě jednoduché, přehledné tabulky, ve které je předvídána činnost stíhacího letectva, PLD, hlášené služby, světlometů a ostatních prostředků PLOSÚ při odrážení bombardovacích náletů, ničení průzkumných letounů, a to v různých podmínkách vzdušné situace, ve dne i v noci, při souvislé oblačnosti, ve velkých i malých výškách, při náletech nepřátelského letectva z jednoho i více směrů, v jedné nebo více skupinách a p.

Jako další přílohy se k plánu přikládají: schema rozmístění a spojení pozemních prostředků PLOSÚ a stíhacího letectva zakreslené na mapě nebo na oleátě, oleáta se zakreslenými hranicemi působnosti PLD, vletovými a výletovými koridory a přehled takticko-technických vlastností zbraní používaných oběma složkami.

Plán součinnosti schvaluje velitel PLOSÚ a velitel stíhacího letectva. Podřízené jednotky z něho dostávají výpis.

Při sestavování plánu platí zásada, že ve vedení boje proti vzdušnému nepříteli má být dávana přednost stíhacímu letectvu jako hlavnímu a nejúčinnějšímu prostředku protiletdecké obrany. Dále, že prostor v dostřelu PLD je vyhrazen pro činnost PLD, kdežto stíhací letectvo má volnost manévru mimo tyto prostory.

Tyto dvě zásady je nutno doplnit tak, aby si vzájemně neodporovaly. Jakmile nepřátelské letouny přiletí na dostřel PLD, přeruší stíhači pronásledování a zahajují boj s další skupinou, která se blíží k bráněnému prostoru. Jestliže útočí jen jedna skupina nepřátelských letounů, obletí stíhači prostor účinnosti PLD a pokračují v útoku, jakmile nepřátelské letouny z něho vyletí, nebo při velkých nepřátelských skupinách útočí na konec skupiny, zatím co PLD střílí na její čelo.

Při útoku z několika směrů napadne stíhací letectvo nejnebezpečnější skupinu a PLD střílí na ostatní skupiny, na které stíhači neútočí.

Letí-li nepřítel výše, než je účinný dostřel PLD, útočí stíhači bez přerušení i nad prostorem PLD.

Při náletu několika skupin v různých výškách útočí stíhači na horní skupiny i nad prostorem PLD, je-li rozdíl výšek mezi oběma skupinami větší než jedna čtvrtina výšky horní skupiny.

To ovšem neznamená, že stíhači nikdy nesmějí vletět do prostorů působnosti PLD. Takový případ nastane, je-li stíhací letectvo ve výhodné situaci a má-li větší naději na úspěch než PLD. V takové situaci PLD palbu nezahájí nebo ji přeruší. Sleduje však stále cíl a zahájí střelbu okamžitě, jakmile stíhači z nějakého důvodu útok přeruší a vzdálí se od něho na bezpečnostní vzdálenost. Tato vzdálenost se rovná podle výcviku obsluh a přesnosti střelby asi jedné čtvrtině výšky letu cíle.

Zákaz zahájení palby PLD nebo rozkaz k jejímu přerušení může vydat jen velitel PLOSÚ po dohodě s velitelem stíhacího letectva. Je-li velitel vyšší letecké stíhací jednotky na společném VS s velitelem obvodu PLOSÚ, může takový rozkaz vydat i velitel obvodu.

Okamžitou vzdušnou situaci v jednotlivých bráněných prostorech bude však nejlépe znát velitel stíhacího letectva, které nad prostorem působí, a velitel bráněného prostoru.

V některých případech, na příklad při decentralisaci velení stíhacímu letectvu, bude proto výhodné, aby se součinnost řešila přímo na místě mezi velitelem bráněného prostoru a velitelem jednotky stíhacího letectva, nebo s jeho zástupcem.

Proto se k veliteli bráněného prostoru zpravidla vyše styčný důstojník letectva s radiostanicí v síti navedení, který může stíhací letectvo varovat před palbou protiletadlového dělostřelectva, ve výjimečných případech provádět i navádění a upřesnit součinnost podle okamžité situace.

V každém případě musí být zachovány zásady stanovené plánem součinnosti a každé opatření ihned hlášeno nadřízeným velitelům.

Jinak zahajují jednotky PLD palbu i bez rozkazu nadřízeného velitele na všechny viditelné i neviditelné cíle, které byly rozpoznány jako nepřátelské nebo které se jako nepřátelské chovají.

Za nepřátelské jsou považovány i ty letouny, jejichž příslušnost sice nebyla zjištěna a které neprojevují zřejmou nepřátelskou činnost, ale které přelétávají bráněný prostor bez předchozího ohlášení, neohlásí-li se včas smluvným způsobem (na př. palubním identifikačním zařízením) — jako vlastní letouny, jestliže nalétávají ve směru po slunci, nedodržují koridory, provádějí manévry obvyklé u nepřátelského letectva a pod.

Velitelé PLD jsou povinni učinit veškerá opatření, aby vlastní stíhači nebyli zbytečně ohroženi palbou PLD.

Útoky jednotlivých stíhačů na přesilu nepřítele nejsou však důvodem k přerušení palby. V takovém případě přenechá PLD palbu na cíle, na které stíhači neútočí. Není-li jich nebo kdyby tím bylo ohroženo splnění úkolu, pokračuje PLD v palbě bez ohledu na vlastní stíhače.

Tyto zásady součinnosti platí s většími nebo menšími změnami za všech situací, ve dne i v noci a za špatných povětrnostních podmínek, za předpokladu, že stíhací letouny jsou opatřeny palubními radiolokátory pro navedení na cíl a jednotky. PLD mají radiolokátory pro řízení střelby. Na součinnost v noci však bude mít nepříznivý vliv okolnost, že nepřítel bude v noci bombardovat v menších skupinách za sebou a stíhači mohou útočit jen jednotlivě nebo ve dvojicích.

Nebude-li PLD a stíhací letectvo vybaveno dostatečným množstvím radiolokátorů, bude jejich činnost za špatné viditelnosti podstatně omezena. Stíhači nebudou moci vůbec útočit nebo jen v součinnosti se světlomety a PLD se bude omezovat na střelbu palebných přehrad. Při souvislé oblačnosti mohou stíhači bojovat nad mraky, a to i v dosahu PLD, jestliže toto dělostřelectvo nemá radiolokátory.

Aby byla co nejvíce omezena možnost záměny vlastního letounu za nepřátelský a opačně, musí být PLD neustále a včas informováno o činnosti vlastního letectva. Tyto zprávy dostává velitel PLOSÚ jednak přímo od velitele stíhacího letectva, jednak je dodává ústředna hlásné služby. Velitelé bráněných prostorů dostávají zprávy o přeletu stíhacího letectva přes bráněný prostor a také rozkazy k zastavení nebo přerušení palby po velitelské spojovací síti PLD.

Stíhače je nutno spolehlivě navádět leteckými naváděcími radiolokátory, jejichž obsluha ručí za to, že se nedostanou chybným navedením do paleb PLD. I když stíhač zná význačné terénní body ohraničující prostor v dostřelu PLD, nemůže se včas orientovat zpravidla pro rychlost, výšku, zmenšenou viditelnost, a zvláště je-li zaměstnán bojem.

Z toho důvodu jsou také nespolehlivá různá optická znamení pro součinnost se stíhači a spolehlivým pojítkem zůstává toliko radio a palubní identifikační zařízení. Použití optických znamení nelze ovšem na-prosto vyloučit. Zvláště raket může být s výhodou použito, na př. k signálu „Jsem váš letec“, v případech, že se stíhač dostane do paleb vlastního PLD, je-li poškozeno identifikační zařízení a p. Je to však použití nouzové.

Je-li letiště v prostoru bráněném PLD, je nutné přímé spojení mezi velitelem PLD a velitelem letiště, který oznamuje všechny starty a návraty letounů na letiště.

Na dokonalé součinnosti stíhacího letectva a PLD závisí úspěch boje s nepřátelskými vzdušnými silami. Zásady součinnosti musí být proto pečlivě promyšleny a zpracovány již v míru a jednotky musí podle nich cvičit a dokonale je ovládat.

3. Součinnost stíhacího letectva s ostatními prostředky pozemní protiletecké obrany

Součinnost stíhacího letectva s malorážním PLD a VKPL je jednodušší o to, že cíle, na které tyto zbraně střelí, je vidět a že je možné přerušit palbu ihned, jakmile na cíl zaútočí vlastní stíhač, a po skončení jeho útoku v ní pokračovat.

Prostory, které jsou bráněny dostatečným počtem malorážního PLD a PL kulometů nebo v kterých je nebezpečí náletů z malých a přízemních výšek s překvapením, při čemž není zaručeno, že příslušnost letounů bude včas rozeznána, mohou být pro vlastní stíhače zakázány do výše až 2000 až 3000 m.

Raketometů se používá proti hromadným náletům. Jejich velký rozptyl i v tom případě, že střely jsou opatřeny radarovými zapalovači, dovoluje střílet jen palby přehradné. Tam, kde se střelí palby přehradné z kterýchkoli zbraní, je prostor pro vlastní stíhače zakázán.

Vzájemná součinnost mezi ostatními prostředky PLOSÚ se organizuje podle technických a taktických vlastností jednotlivých zbraní.

Význam světlometů se po zavedení naváděcích a střeleckých radiolokátorů značně zmenšil. Jsou velmi zranitelné a mají malý dosah. Dříve

se jich používalo k osvětlování nepřátelských letounů a tím k vytvoření podmínek pro střelbu PLD a stíhače jako za dne.

Nyní se používají také pro orientaci letectva a k zastírání a klamání světlem.

Světlometných baterií opatřených radiolokátory, které podstatně urychlí zachycení cíle, možno použít k osvětlování cílů malorážnímu PLD.

Přehradné balony se vypouštějí téměř výhradně v noci k ochraně důležitých rozsáhlých prostorů a poskytují ochranu proti útokům z malých a středních výšek.

Vlastní letectvo musí být uvědoměno o místě a výšce balonových přehrad nejméně hodinu před jejich vypouštěním a smí létat jen nejméně 500 m nad překážkou.

Balony jsou velmi zranitelné a stávají se snadnou kořistí nepřátelských stíhačů, nejsou-li doplněny palbou PLD a KPL.

I pozemní prostředky PLO musí svou činnost vzájemně doplňovat, aby splnily společný úkol. Velkorážní a středorážní PLD nemůže zaručit spolehlivou obranu svěřeného prostoru a dokonce ani vlastní bezpečnost, není-li doplněno MPLD a KPL, schopnými bojovat s nízko létajícím nepřítelem.

Opatření k ochraně důležitých prostorů a objektů před napadením ze vzduchu, k zmenšení účinnosti náletů a k rychlému odstranění jejich následků patří většinou do kompetence civilní obrany.

Některá z těchto opatření, jako příprava protiletdeckých krytů, zatemnění, klamné stavby, maskování, protiletdecké zákopy a různé ochranné stavby, evakuace obyvatelstva, decentralisace v rozložení výroby a zásob a p. jsou však řešena společně s vojenskou správou, a to jednak s velitelstvím PLOSÚ, jednak přímo s veliteli bráněných prostorů, kteří mají především zájem na stavebně technických opatřeních. O opatřeních celostátního významu rozhoduje vláda.

Součinnost s civilní obranou umožňuje účelnější použití ostatních prostředků PLOSÚ, zvyšuje bezpečnost civilního obyvatelstva, zabezpečuje výrobu a dopravu a usnadní odstranění následků náletů.

Velitel PLD v bráněném prostoru je zároveň velitelem bráněného prostoru po stránce PLO, je spojen telefonicky s náčelníkem štábu civilní obrany v místě a vydává rozkaz k vyhlášení a ukončení poplachu. Za provedení je odpověden štáb civilní obrany.

Správa civilní obrany je spojena telefonicky přímo s velitelstvím PLOSÚ a kromě toho u velitelství PLOSÚ a každého obvodu PLOSÚ je styčný důstojník, což umožňuje rychlé vyřešení všech otázek součinnosti v boji i ve výcviku a rychlé dodávání důležitých zpráv.

4. Součinnost velitele PLOSÚ s velitelem strategického letectva a se zpravodajskými orgány hlavního velitelství je také velmi důležitá. Veškeré zprávy o nepřátelském letectvu bude nutno si vyměňovat a společně vyhodnocovat.

Strategické letectvo provedením útoků na nepřátelská letiště, z nichž startují nebo kde se připravují a soustřeďují k akcím nepřátelské svazy, může provedení náletů znemožnit nebo podstatně snížit a tím usnadnit plnění úkolů vojskům PLOSÚ.

5. Součinnost s orgány ministerstva spojů umožní organisovat dokonalé spojení mezi všemi složkami zúčastněnými při protiletdecké obraně státního území. Tyto složky jsou rozmístěny na celém státním území

a pro spojení je nutno používat dálkových a místních spojů poštovní telefonní sítě. Styk s ministerstvem spojů se provádí prostřednictvím velitelství spojovacího vojska.

Závěr

Nepřítel se bude snažit co nejvíce snížit ztráty svého letectva a dosáhnout potřebných výsledků náletů různým způsobem.

Bude létat ve velkých výškách a nepřesnost v bombardování nahradí počtem shozených pum. Bude létat ve dne i v noci, z jednoho nebo více směrů současně, bude provádět různé manévry, utajovat klamnými nálety směr a cíl hlavního náletu. Pokusí se vyčerpat naše letectvo, ničit nebo alespoň blokovat jeho letiště, provokačními nálety nutit PLD k dlouhotrvající palbě, která rychle znehodnocuje hlavně děl.

Může před náletem napadat palebná postavení PLD bitevním letectvem, rušit aktivními i pasivními prostředky činnost radiolokátorů, ztížit práci obsluh v palebných postaveních zamořením bojovými chemickými látkami, může konečně použít atomové pumy a bakteriologických prostředků.

Aby PLOSÚ mohla přesto splnit svůj úkol a aby mohla být účelně organisována, je třeba dokonale znát nepřítele, jeho taktiku a techniku, vlastnosti jeho velitelů, morální stav leteckých osádek atd.

PLOSÚ musí být již v míru v bojové pohotovosti, mít vybudovaná palebná postavení, letiště, připravené střelivo u děl, organisované spojení a hláskou službu.

Na všech velitelských stanovištích musí být konána služba, zaručující jejich okamžitou pohotovost.

Letecký útok může přijít náhle před vyhlášením války.

Dokážeme-li se přiblížit svému vzoru, vítězné Sovětské armádě, ubráníme se každému útoku. Podle imperialistické doktriny má být veškerý odpor zlomen již v prvních dnech války teroristickými leteckými útoky.

Odrazení takových útoků bude první, ale rozhodný krok k jisté porážce útočníka, která uspíš zánik kapitalismu a vítězství socialismu na celém světě.

- Prameny: 1. Let-II-3, Bojové použití letectva protiletadlové obrany státního území,
 2. Pl-III-1, Příručka pro bojové použití prostředků PLO při obraně vojsk,
 3. Nikitin, Taktika armádního protiletadlového dělostřelectva,
 4. Sovětský předpis z r. 1944, Směrnice pro organisaci součinnosti letectva s PLD vojsk,
 5. Polní řád čs. branné moci.

